

Padesát miliard na projekty digitalizace nestačilo. Stát sliboval od roku 2025 plně digitální služby, podařilo se to jen u 18 % z nich

15.1.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Přestože Česká republika investovala do projektů rozvoje digitalizace veřejné správy v letech 2020 až 2024 více než 50 miliard korun, nepodařilo se splnit původní cíl - tedy že od února 2025 budou služby státu plně digitalizované a občané budou mít právo komunikovat se státem digitálně.¹ Do tohoto data se státu podařilo plně digitalizovat jen 18 % agendových služeb státu. Důvodem je celá řada konkrétních bariér, které úspěšné digitální transformaci státní správy brání - od nízké úrovně řízení projektů a chybějících IT expertů na straně státu přes neúplnost dat a složité informační toky až po celkové řízení digitalizace bez jasné odpovědnosti za vynaložené peníze. Vyplyvá to z „II. souhrnné zprávy o digitalizaci veřejné správy ČR“.

V současnosti stát považuje za digitalizovanou i takovou službu, u které byl digitalizován byť jen jediný úkon z několika desítek. Takový přístup ale výrazně zkresluje skutečný stav digitalizace. Analýza, kterou NKÚ provedl u dat z „Katalogu služeb veřejné správy“ ukazuje, že reálně bylo plně digitálních - tedy tak jak vyžaduje zákon o právu na digitální služby - zhruba 1 621 služeb. To představuje jen 18 % z celkových 8 916 služeb státu, které byly plánovány k digitalizaci pomocí samoobslužných portálů.

V praxi tak většina služeb zůstává na úrovni elektronického formuláře, který občan vyplní a jehož podáním datovou schránkou pouze zahájí celý proces, nicméně další kroky úřadu, který žádost vyřizuje, probíhají manuálně, často bez propojení s vnitřními systémy úřadu.

NKÚ ve své zprávě popisuje konkrétní bariéry, které brání úspěšnému dokončení digitalizace. Vychází z výsledků více než 50 kontrol, které v uplynulých letech na toto téma provedl. Nejčastěji se ukazuje, že projekty mají slabé výsledky a ani přes významné investice nenaplní cíle a očekávání. To často znamená, že nedochází k výraznějšímu snížení administrativní zátěže pro klienty a nedaří se ani zefektivnit výkon jednotlivých agend.

Často odhalovaný problém představují i neúplná nebo chybějící data - to vede ze strany úřadů k dočasným či provizorním řešením, což zbytečně zatěžuje úředníky, kteří musejí například ručně přepisovat nebo kopírovat data z různých informačních systémů. Stále také v rámci digitalizace převládají ad hoc rozhodnutí, která nevycházejí z analýz potřeb občanů ani potřeb zaměstnanců samotných úřadů. A zmínit lze i setrvalý nedostatek IT expertů na straně státu, což ukazuje na neschopnost nabídnout konkurenceschopné platové podmínky ve srovnání se soukromým sektorem. Státní správa tak nadále zvyšuje závislost na externích dodavatelích služeb, a to navíc bez účinné kontroly nad kvalitou digitálních služeb.

Přes řadu problémů se ale podařilo dosáhnout i určitých úspěchů. Jedním z nich je zavedení bankovní identity v roce 2021. Díky tomuto způsobu elektronického ověřování totožnosti se zásadně rozšířil počet občanů, kteří se mohou jednoduše a bezpečně přihlašovat k online službám státu. Občané se ale dočkali i možnosti požádat online o vydání řidičského průkazu, který si následně mohou vyzvednout mimo úřad v samoobslužném boxu. Zmínit lze například ale i zapojení ČR do tzv.

„Single Digital Gateway“, která umožňuje nejen českým občanům, ale i firmám online vyřizovat životní události napříč členskými státy Evropské unie.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

1] Zákonem č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, stanovená povinnost zdigitalizovat služby během pěti let byla novelizačním zákonem č. 23/2025 Sb. prodloužena na sedm let.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/padesat-miliard-na-projekty-digitalizace-nestacilo--st-at-sliboval-od-roku-2025-plne-digitalni-sluzby--podarilo-se-to-jen-u-18--z-nich-id15329>